

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta/diplomantky:	Tereza Burýšková (roz. Hofrichterová)
Téma práce:	The Impact of Sentencing Ranges Design on Sentencing Decisions: An Empirical Analysis
Rozsah práce:	159,631 znaků (dle autorky)
Datum odevzdání práce:	09.09.2024

1. Aktuálnost (novost) tématu

Autorka se ve své práci zabývá důležitou otázkou: jak nastavení trestního zákoníku a dalších právních norem ovlivňuje udělované tresty. Práce se zaměřuje na konkrétní případ, kdy výše způsobené škody přímo určuje trestní sazbu, a zkoumá vliv tohoto nastavení na uložené tresty. Téma je velmi důležité a na mezinárodní úrovni stále nedostatečně prozkoumané, což je částečně způsobeno nedostatkem empirického výzkumu v oblasti trestní justice a to jak v České republice a na kontinentální Evropě.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Síla této práce spočívá v kombinaci teoretického modelu a empirické analýzy. V teoretické části autorka vychází z existující literatury a rozšiřuje dosavadní modely tak, aby byly aplikovatelné na širší spektrum problémů. Prezentovaný model je následně použit k formulaci predikcí (teorémů), které se pak odrážejí v empirické části práce. Teoretická práce jasně dokládá, že autorka staví na pevných matematických základech, které výrazně převyšují očekávané znalosti studenta Právnické fakulty.

Empirická část práce vychází z teoretického modelu trestání a poskytuje kauzální *evidence* o chování soudců při ukládání trestů za krádež. K tomu využívá česká data z let 2019 a 2024. Práce se opírá o dva zdroje kvazi-exogenní variace, které autorce umožňují identifikovat kauzální dopad různých aspektů pravidel ukládání trestů. Prvním zdrojem této variace je změna klasifikace krádeže v roce 2020, kdy došlo mimojiné k zařazení krádeží se škodou mezi 50 tisíc a 100 tisíc korun do paragrafu s trestní sazbou 0 až 2 roky, namísto původní sazby 1 až 5 let. Druhým zdrojem je "náhoda" určující zda hraniční případ spadá do vyššího či nižšího trestního pásma. Například jak se bude lišit trest za krádež s škodou 49 tisíc a 51 tisíc korun, pokud hranice mezi vyšším trestním rozpětím (1–5 let) a nižším (0–2 roky) je stanoven na 50 tisíc korun.

Paleta použitých empirických přístupů je bohatá a odpovídá mezinárodnímu standardu ekonometrie (OLS, matching, DiD, event study, RDD, a zvláště pak relativně nový nástroj - DiDC).

3. Formální a systematické členění práce

Bez výhrad.

4. Vyjádření k práci

Jde o velmi kvalitní práci, která přesahuje očekávanou úroveň diplomové práce na Právnické fakultě. Celkově je práce pečlivě a důsledně zpracovaná, což dokazuje vysokou míru pozornosti k detailům v průběhu přípravy celé práce. Pokud jde o téma, tak se práce zabývá důležitými a stále nezodpovězenými otázkami, což prokazuje schopnost autorky identifikovat mezery v literatuře a

adresovat složitá témata. Použité metodologické postupy jsou správně zvolené a odrážejí hluboké porozumění odpovídajícím technikám a jejich aplikaci.

I když práce (zatím) není v publikovatelné podobě, má značný potenciál k publikaci v renomovaném mezinárodním časopise. Po přepracování z diplomové práce na akademický článek by tento výzkum mohl přispět k mezinárodní akademické literatuře.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Ano.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Příkladně. Nejvyšší míra podobnosti 2%.
Logická stavba práce	Bez výhrad.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Bez výhrad.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Detail provedené analýzy je nejsilnější stránka diplomové práce. Od formalizace teoretického modelu, který popisuje rozhodování soudců o uložených trestech, až po paletu sofistikovaných empirických nástrojů k identifikaci kauzálního efektu.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Bez výhrad.
Jazyková a stylistická úroveň	Bez výhrad.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Otázky k diskusi:

- 1) Jaký vliv by na predikce z teoretického modelu mělo rozvolnění předpokladu 3.1 (nezávislosti *running* proměnné a ostatních charakteristik případu). Konkrétně řekněme, že *running* proměnná je pozitivně korelovaná s *aggravating circumstances*, což je dost možná realističtější předpoklad. Jak by se změnily závěry modelu?
- 2) Odborná literatura studující ukládání trestů často mluví o tzv. *order effects*. Uložený trest v (n+1)-ním případě je ovlivněn případem a rozhodnutím v n-tém případě (Chen, Moskowitz and Shue, 2016 QJE; Bindler and Hjalmarsson, 2018 JEEA; nebo práce Adi Leibovitch). Jaký behaviorální předpoklad a o jakém mechanismu v navrhovaném modelu by uměl generovat predikce konsistentní s tímto pozorováním v literatuře? Respektive, jaký předpoklad je potřeba, aby se rozhodování v předkládaném modelu stala *path dependent*?
- 3) Jak přemýšlet o dokumentované reformě v rámci předloženého modelu? Pokud model (popisované mechanismy) ukládání trestů stojí na hodnotovém postavení soudců a na konsistenci v uložených trestech, znamená reforma pravidel ukládání trestů šok, proti kterému bude model inherentně vzdorovat, protože narušuje popsané mechanismy formující ukládání trestů?
- 4) Z grafu 4.3 (b) je patrné, že soudci ukládají poměrně dost trestů mimo vybarvené pole. Lze z toho pozorování něco vyvodit? (soudcům trvá několik měsíců či let než se naučí

rozhodovat podle nových pravidel pro ukládání trestů, soudci neberou nová pravidla dostatečně vážně, nic z toho vyvodit nejde) Ta otázka nepřímo navazuje na 3).

- 5) A poslední otázka, která opět směřuje ke stejnému problému. RDD odhady na datech po reformě vedou k jiným výsledkům než před reformou. Je k tomu nějaké vysvětlení nad rámec toho, že soudci plně nepřizpůsobili ukládání trestů novým pravidlům?

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Doporučuji k obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	1

V Praze dne: 18.9.2024

---

vedoucí diplomové práce